

УДК 616.36–002:578.8+616–033:6116

РОЛЬ СТАТЕВОГО ШЛЯХУ ПЕРЕДАННЯ ВІРУСІВ ГЕПАТИТІВ В ТА С

Е. Й. Архій, М. А. Дербак, А. П. Терлецька, С. О. Дербак

Ужгородський національний університет,
Відділкова лікарня на станції Ужгород Львівської залізниці

Ключові слова: гепатобіліарна система, статевий шлях зараження, гепатит В, гепатит С.

Протягом останніх років простежується тенденція до збільшення кількості захворювань гепатобіліарної системи, зокрема зростає захворюваність на хронічний гепатит. Цьому сприяє значне поширення вірусних гепатитів [1–3, 5, 6]. Офіційна статистика в Україні реєструє в основному гострі жовтяничні форми і лише частину хронічних гепатитів. Тому сьогодні в Україні вірогідних даних про інфікування вірусами гепатитів В і С немає. У стаціонарах поки що лікують тих, у кого можна тільки стабілізувати процес, а не повністю відновити здоров'я.

Закарпатська область за частотою виявлення поверхневого антигену (2,5%) віднесена до регіонів із помірною ендемічністю парентеральних гепатитів.

Зараження відбувається, як правило, у разі потрапляння вірусу в кров під час уколів, внаслідок порізів, мікротравм, а також через пошкоджені слизові оболонки [2, 4, 5, 7].

Ми визначили маркери вірусів гепатитів В і С у 485 хворих на хронічний гепатит та в 150 осіб, які перебувають на диспансерному обліку у зв'язку з виявленням у них антитіл до вірусного гепатиту С.

Вивчаючи частоту інфікування вірусними гепатитами хворих різних вікових категорій, най-

більшу частку інфікованих вірусом гепатиту В виявили у двох вікових групах: до 20 років (7,62%) і 21–30 років (7,20%); значно меншу — в осіб, старших за 30 років (3,20%) (табл. 1).

Трансфузії в анамнезі ці хворі заперечували. З огляду на те, що забезпечення лікувально-профілактичних закладів системами та інструментами одноразового користування поліпшилося, значно зменшилася ймовірність зараження цим шляхом.

Велику кількість інфікованих серед осіб молодого віку можна пояснити істотною активізацією статевого шляху передавання вірусу гепатиту В, що зумовлене значною лібералізацією останніми роками сексуальних взаємин.

Дані про шляхи інфікування подано на мал. 1.

Як видно з діаграми, шляхи зараження встановили у 58,8% хворих. Найбільший відсоток припадає на парентеральні маніпуляції — 20,6%, на хірургічні втручання — 17,6%, стоматологічні втручання — у 8,8%, лікування в тубдиспансері та статеві контакти — по 5,9%.

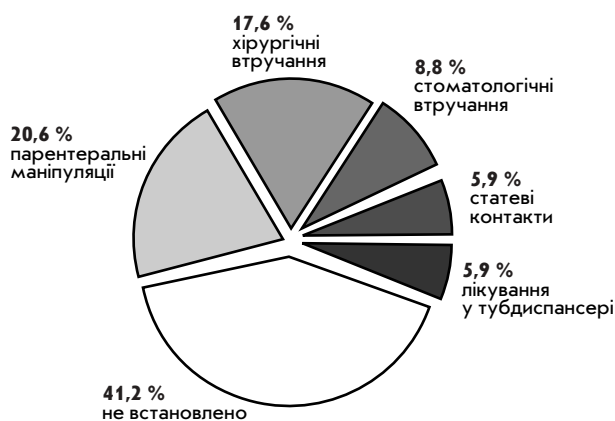
Інфікування хворих на хронічний гепатит вірусом гепатиту С спостерігалось не так часто, як вірусом гепатиту В. На користь цих даних свідчить той факт, що у зв'язку з низьким рівнем віремії та інфекційності значення статевих та сімейних кон-

Таблиця 1

Частота виявлення маркерів вірусних гепатитів
у хворих на хронічні гепатити різних вікових груп

Вікова група, роки	Кількість обстежених	Частота виявлення маркерів			
		HBsAg		анти-ВГС	
		абс.	%	абс.	%
18–20	96	37	7,62	0	0
21–30	97	35	7,20	8	1,60
31–40	125	16	3,20	28	5,77
41–50	89	12	2,47	14	2,88
51–60	78	27	5,56	5	1,03
Всього обстежено	485	127	26,10	55	10,70
Донори *	23380	535	2,28	381	1,60

* За даними ОСПК.

Мал. 1. Шляхи інфікування вірусом гепатиту В

тактів можна вважати незначними. Статевий шлях зараження вірусним гепатитом С повністю

відкидати не варто, це питання ще потребує детального вивчення.

Слід відзначити, що, обстежуючи осіб із захворюваннями печінки на хламідії, мікоплазму та уреоплазму, у хворих із позитивними маркерами вірусних гепатитів В або С названі збудники виявлялися в 1,7 разу частіше, ніж в осіб, які не були інфікованими вірусами гепатитів. Це, імовірно, зумовлюють порушення в імунній системі, які відбуваються у хворих на вірусні гепатити, що робить організм більш уразливим щодо збудників різних інфекцій.

Висновки

1. Статеві контакти є одним із основних шляхів передання вірусного гепатиту В.

2. У хворих з наявними маркерами вірусних гепатитів частіше виявляють захворювання, що передаються статевим шляхом, ніж в осіб, які не є інфікованими.

Цитована література

1. *Актуальні питання епідеміології та профілактики гепатиту В в Україні* / А. Л. Гураль, В. Ф. Марієвський, В. Р. Шагінян, Г. В. Матюшко // Інфекційні хвороби.— 1996.— № 3.— С. 12–17.
2. *Апросина З. Г.* Последние достижения в изучении вирусных гепатитов: от молекулярной биологии к лечению вирусного гепатита В // Рус. мед. журн.— 1996.— Т. 4, № 3.— С. 174–177.
3. *Вирусные гепатиты сочетанной этиологии и новые задачи по контролю за этими инфекциями* / Л. И. Шляхтенко, С. Л. Мугомоллов, И. А. Левакова, Е. П. Шаргородская // Рос. журн. гастроэнтерологии, гепатологии и колопроктологии.— 2000.— № 3.— С. 34–37.
4. *Возианова Ж. И.* Вирусные гепатиты: осложнения, исходы, диагностика и принципы лечения // Лікування та діагностика.— 1997.— № 2.— С. 39–45.
5. *Марієвський В. Ф.* Проблема гепатиту В в Україні на рубежі двох століть / В. Ф. Марієвський, А. А. Гураль // Журн. практ. лікаря.— 1999.— № 3.— С. 2–8.
6. *Соринсон С. Н.* Вирусные гепатиты.— Изд. 2-е.— СПб.: Теза, 1998.— 325 с.
7. *Капе М.* Epidemiology of hepatitis B infection in North America // Vaccine.— 1995.— Vol. 13, N 1.— P. 16–17.

Роль полового пути передачи вирусов гепатитов В и С

Э. И. Архий, М. А. Дербак, А. П. Терлецкая, С. Е. Дербак

Определены маркеры вирусов гепатитов В и С у 485 больных хроническим гепатитом и у 150 лиц, пребывающих на диспансерном учете в связи с наличием у них антител к вирусу гепатита С. Наибольшую долю инфицированных вирусом гепатита В выявили в возрастных группах до 20 лет (7,62%) и 21–30 лет (7,20%). Половые контакты являются одним из основных путей передачи вирусного гепатита В. У больных с маркерами вирусных гепатитов чаще встречаются заболевания, передающиеся половым путем, чем у неинфицированных лиц.

The role of the sexual way of the hepatitis B and C viruses' transference

E. Yo. Archii, M. A. Derbak, A. P. Terlets'ka, S. O. Derbak

The hepatitis B and C viruses' markers have been determined in 485 patients with chronic B and C viruses and in 150 subjects who are on regular medical check-up due to the presence of hepatitis C antibodies in them. The most part of hepatitis B infected subjects has been revealed in the age group of up to 20 years (7,62%) and 21 to 30 years old (7,20%). The sexual intercourse is one of the main ways of viral hepatitis B transfer. In patients with the viral hepatitis markers the incidence of sexually transmitted diseases is higher than in non-infected ones.